

GEAR

ΧΤΙΖΟΝΤΑΣ ΥΓΕΙΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ
ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΑ ΔΥΟ ΦΥΛΑ

Διαχείριση Περιστατικών στο Σχολείο

Επιτροπή Αγωγής Υγείας και Πρόληψης της Παραβατικότητας

Σχέδιο Δράσης:

Μηδενική Ανοχή στη Βία

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ ΥΠΠ

→ Βία στην Οικογένεια: Διαδικασίες χειρισμού, προληπτική δράση και πληροφόρηση

→ Πρόληψη, αντιμετώπιση και διαχείριση περιστατικών σχολικού εκφοβισμού

→ Σεξουαλική Κακοποίηση και Εκμετάλλευση Παιδιών και Παιδική Πορνογραφία

Πρόληψη, αντιμετώπιση και διαχείριση περιστατικών σχολικού εκφοβισμού

«Ένας μαθητής γίνεται αντικείμενο εκφοβισμού ή θυματοποιείται, όταν υποβάλλεται, κατ' επανάληψη και κατ' εξακολούθηση, σε αρνητικές ενέργειες από έναν ή περισσότερους άλλους μαθητές»

(Olweus, 1986, 1991).

- Μορφές Εκφοβιστικής Συμπεριφοράς
- Σε ποια μέρη λαμβάνει χώρα
- Υποστηρικτικές Υπηρεσίες

dme7584

Βία στην Οικογένεια: Διαδικασίες χειρισμού, προληπτική δράση και πληροφόρηση

Εγχειρίδιο Διατμηματικών Διαδικασιών για το Χειρισμό Περιστατικών Βίας στην Οικογένεια (Παράρτημα)

1. Ενημερώνεται το παιδί ότι θα χρειαστεί να επικοινωνήσει το σχολείο με τις ΥΚΕ
2. Αναφέρει το περιστατικό στο υπεύθυνο άτομο στο σχολείο.
3. Το σχολείο ενημερώνει τις ΥΚΕ
4. Το σχολείο ενημερώνει τους γονείς
5. Καταγραφή και συμπλήρωση σχετικών εντύπων

- Συνεργασία με ΣΕΑ, οικεία/ο ΕΨ

dme7002

Σεξουαλική Κακοποίηση και Εκμετάλλευση Παιδιών και Παιδική Πορνογραφία - Διαχείριση Περιστατικών από το Σχολείο

- Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού
- Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Προστασία του Παιδιού από τη Σεξουαλική Εκμετάλλευση και Σεξουαλική Κακοποίηση
- Εγκύκλιος

Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού

Άρθρο 34

Τα Συμβαλλόμενα Κράτη αναλαμβάνουν την υποχρέωση να προστατεύσουν το παιδί από κάθε μορφή σεξουαλικής εκμετάλλευσης και σεξουαλικής βίας. Για τον σκοπό αυτόν, τα Κράτη, ειδικότερα, παίρνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα σε εθνικό, διμερές και πολυμερές επίπεδο για να εμποδίσουν:

- α) Την παρακίνηση ή τον εξαναγκασμό των παιδιών σε παράνομη σεξουαλική δραστηριότητα.
- β) Την εκμετάλλευση των παιδιών για πορνεία ή για άλλες παράνομες σεξουαλικές δραστηριότητες.
- γ) Την εκμετάλλευση των παιδιών για την παραγωγή θεαμάτων ή υλικού πορνογραφικού χαρακτήρα.

Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Προστασία του
Παιδιού από τη Σεξουαλική Εκμετάλλευση και Σεξουαλική
Κακοποίηση

Lanzarote

Άρθρο 12: Αναφορά Υποψίας Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης ή Σεξουαλικής Κακοποίησης

- Κανόνες Εμπιστευτικότητας
- Αναφορά ακόμα και όταν υπάρχει υποψία

Γραμμές Βοήθειας

- **166111**

ΣΠΑΒΟ, ΗFC

- **1440**

ΣΠΑΒΟ

- **1455**

ΚΣΟΠ

Σεξουαλική Κακοποίηση και Εκμετάλλευση Παιδιών και Παιδική Πορνογραφία

Σε περίπτωση που περιέλθουν στην αντίληψή σας υποψίες για σεξουαλική κακοποίηση ή εκμετάλλευση μαθητή/τριας, τότε, σύμφωνα με τη νομοθεσία αποστέλλεται γραπτώς καταγγελία στον πλησιέστερο Αστυνομικό Σταθμό της περιοχής και παράλληλα ειδοποιούνται οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, αποστέλλοντας κοινοποίηση της καταγγελίας στο αρμόδιο τοπικό γραφείο ευημερίας.

dme7484

Σεξουαλική Κακοποίηση και Εκμετάλλευση Παιδιών και Παιδική Πορνογραφία

Θεωρείται σημαντικό να γνωρίζουν όλοι οι εκπαιδευτικοί ότι «Οποιοσδήποτε παραλείπει να καταγγείλει περίπτωση που περιέρχεται σε γνώση του, όπου εμπλέκεται παιδί ή παιδί με διανοητική ή ψυχική ανεπάρκεια σε αδικήματα που προβλέπονται στα άρθρα 6 μέχρι 10 και 15 του παρόντος νόμου ή δεν προωθεί καταγγελία, διαπράττει αδίκημα..» και δεν αποτελεί υπεράσπιση το επαγγελματικό απόρρητο.

Σεξουαλική Κακοποίηση και Εκμετάλλευση Παιδιών και Παιδική Πορνογραφία

Επίσης στην νομοθεσία αναφέρεται πως αποτελεί επιβαρυντικό παράγοντα για την επιβολή ποινής (ποινή φυλάκισης μέχρι 15 έτη ή χρηματική ποινή μέχρι 20.000 ευρώ ή και τις δύο ποινές), εάν ο παραβάτης είναι εκπαιδευτικός, κοινωνικός λειτουργός, δικηγόρος, αστυνομικός ή επαγγελματίας υγείας (ψυχίατρος, ιατρός) ή οποιασδήποτε άλλης ειδικότητας συναφείς προς το αντικείμενο δραστηριότητες (ψυχολόγος, νοσηλεύτης).

Ορισμός

«οποιαδήποτε πράξη η οποία μπορεί από τη φύση της να θεωρηθεί ως σεξουαλική έναντι ανηλίκου τότε με αυτή τη πράξη διαπράττεται το ποινικό αδίκημα σεξουαλικής κακοποίησης ή εκμετάλλευσης ανηλίκων»

Άρθρο 6

- Όποιος προκαλεί ένα παιδί να γίνει μάρτυρας σεξουαλικών πράξεων ή απεικόνισης σεξουαλικών πράξεων , ακόμα και αν το παιδί δεν συμμετέχει σε αυτές.
- Όποιος προκαλεί ένα παιδί να γίνει μάρτυρας σεξουαλικής κακοποίησης ή απεικόνισης σεξουαλικής κακοποίησης, ακόμα και αν το παιδί δεν συμμετέχει σε αυτές.
- Όποιος συμμετέχει σε σεξουαλική πράξη με παιδί όταν γίνεται κατάχρηση θέσης εμπιστοσύνης, εξουσίας ή επιρροής πάνω στο παιδί, ή όταν, γίνεται κατάχρηση της ευάλωτης θέσης του παιδιού λόγω διανοητικής ή σωματικής αναπηρίας ή κατάστασης εξάρτησης, ή όταν, γίνεται χρήση εξαναγκασμού, βίας ή απειλής
- Όποιος εξαναγκάζει παιδί ή χρησιμοποιεί βία ή απειλές προς το παιδί προκειμένου να τελέσει σεξουαλική πράξη με τρίτο πρόσωπο.

(Άρθρο 7)

Όποιος προκαλεί τη συμμετοχή ενός παιδιού σε πορνογραφικές παραστάσεις ή προωθεί ένα παιδί να συμμετέχει σε αυτές ή αποκομίζει κέρδη από τη συμμετοχή του παιδιού σε πορνογραφικές παραστάσεις με ή χωρίς την χρήση της τεχνολογίας, της πληροφορικής και των επικοινωνιών.

(Άρθρο 8)

Όποιος αποκτά πρόσβαση σε παιδική πορνογραφία μέσω της τεχνολογίας της πληροφορικής και των επικοινωνιών ή όποιος διανέμει, διαδίδει ή μεταδίδει υλικό παιδικής πορνογραφίας.

(Άρθρο 9)

Όποιος προτείνει σε παιδί μέσω τεχνολογίας, πληροφορικής και των επικοινωνιών να το συναντήσει, με σκοπό την τέλεση σεξουαλικής πράξης μαζί του ή την παραγωγή πορνογραφικού υλικού.

(Άρθρο 10)

Όποιος διοχετεύει υλικό που προβάλλει ευκαιρίες για τη διάπραξη οποιοδήποτε εγκλήματος όπως αναφέρεται στα άρθρα 6 και 9 της νομοθεσίας.

(Άρθρο 15)

Όποιος αποπειράται, συνδράμει, υποκινεί, συνεργεί για τη διάπραξη των αδικημάτων που προβλέπονται στο νόμο.

Ηλικία Συναίνεσης

Είναι σημαντικό να επισημανθεί ότι η ηλικία συναίνεσης με βάση τη νομοθεσία ορίζεται ως η ηλικία των δεκαεπτά (17) ετών και οποιαδήποτε σεξουαλική πράξη ή δραστηριότητα κάτω της ηλικίας συναίνεσης όπως έχουν αναφερθεί στα άρθρα της σχετικής νομοθεσίας, θεωρείται ως ποινικό αδίκημα.

Παραδείγματα πράξεων με σωματική δραστηριότητα:

- ✓ άγγιγμα στα γεννητικά όργανα του παιδιού ή /και στα άλλα ιδιωτικά μέρη του σώματος
- ✓ εξαναγκασμός παιδιού να αγγίξει τα γεννητικά όργανα κάποιου άλλου
- ✓ εξαναγκασμός παιδιού να παίξει σεξουαλικά παιχνίδια ή να έχει σεξουαλική επαφή βάζοντας αντικείμενα ή μέρη του σώματος (όπως τα δάχτυλα, τη γλώσσα ή το πέος) μέσα στον κόλπο, στο στόμα ή στον πρωκτό του παιδιού για σεξουαλική ευχαρίστηση

Παραδείγματα πράξεων μη σωματικής δραστηριότητας:

- ✓ Προβολή πορνογραφικού υλικού σε ένα παιδί
- ✓ Σκόπιμη έκθεση των γεννητικών οργάνων ενός ενήλικα σε ένα παιδί
- ✓ Φωτογράφιση ενός παιδιού σε σεξουαλικές στάσεις
- ✓ Ενθάρρυνση ή εξαναγκασμός του παιδιού να παρακολουθεί ή να ακούει σεξουαλικές πράξεις
- ✓ Παρακολούθηση με ανάρμοστο τρόπο ενός παιδιού όταν γδύνεται ή όταν κάνει μπάνιο
- ✓ Υπάρχει επίσης το σοβαρό και αυξανόμενο πρόβλημα των ανθρώπων που φτιάχνουν και κατεβάζουν υλικό παιδικής πορνογραφίας στο Διαδίκτυο με σεξουαλικές απεικονίσεις παιδιών (φωτογραφίες ή/και βίντεο). Όποιος παρακολουθεί εικόνες παιδικής κακοποίησης, θεωρείται ωςάν να συμμετέχει στην κακοποίηση του παιδιού.

Συναινετικές δραστηριότητες

Ορισμένες συναινετικές σεξουαλικές πράξεις μεταξύ ανηλίκων ή μεταξύ παιδιού και ενήλικα όπου η διαφορά μεταξύ των δύο δεν υπερβαίνει τα τρία χρόνια ή στα πλαίσια γάμου δε θεωρούνται ποινικό αδίκημα.

Οι πράξεις εξαιρούνται μόνο και εφόσον τα εμπλεκόμενα παιδιά είναι άνω των **13 ετών**.

Συναινετικές δραστηριότητες

Σύμφωνα με το νόμο κάποιες συναινετικές σεξουαλικές πράξεις μεταξύ παιδιών άνω των 13 χρόνων και πριν την ηλικία συναίνεσης (17 χρόνων) δεν αποτελούν ποινικό αδίκημα. Αυτές οι πράξεις αναφέρονται στα άρθρα 6, 7, 8, ,9 του νόμου και είναι:

- ✓ Μαρτυρία σεξουαλικών πράξεων ή απεικόνιση σεξουαλικών πράξεων
- ✓ Συμμετοχή σε σεξουαλική πράξη με παιδί
- ✓ Παρακολούθηση δια ζώσης ή με άλλα μέσα πορνογραφικής παράστασης ή παιδικής πορνογραφίας
- ✓ Παραγωγή υλικού παιδικής πορνογραφίας
- ✓ Κατοχή υλικού παιδικής πορνογραφίας
- ✓ Πρόταση για συνάντηση για τέλεση σεξουαλικής πράξης ή παραγωγή υλικού παιδικής πορνογραφίας ή σεξουαλική εκμετάλλευση παιδιού μέσω της τεχνολογίας της πληροφορικής και των επικοινωνιών
- ✓ Πρόσκληση ή προσέγγιση παιδιού μέσω της τεχνολογίας της πληροφορικής και των επικοινωνιών

Εννοείται ότι τα παιδιά έχουν παρόμοια ηλικία και παρόμοιο βαθμό ψυχολογικής και σωματικής ανάπτυξης ή ωριμότητας, και **οι δραστηριότητες δεν περιλαμβάνουν οποιαδήποτε κακοποίηση ή βία ή εκμετάλλευση ή εξαναγκασμό.**

Παραδείγματα:

- Δεν θεωρείται αδίκημα εάν δύο **ανήλικοι άνω των 13 χρόνων** ανταλλάξουν μεταξύ τους γυμνές τους φωτογραφίες αλλά είναι αδίκημα εάν ένας από τους δύο ακολούθως δείξει αυτές τις φωτογραφίες σε άλλους. Αυτή η πράξη θα ισοδυναμούσε με διανομή παιδικής πορνογραφίας και δεν εξαιρείται.
- Η παροχή ανταλλάγματος για συμμετοχή σε σεξουαλική πράξη (όπως ένα δώρο) δεν εξαιρείται, εφόσον κάτι τέτοιο θα αποτελούσε το αδίκημα της παιδικής πορνείας, το οποίο δεν εξαιρείται.

- Η νομοθεσία επίσης επιτρέπει σχέσεις ενηλίκων με ανήλικους εφόσον όμως ο ανήλικος είναι άνω των 13 ετών και δεν έχει πέραν των 3 νομοθεσία ετών διαφοράς ηλικίας με τον ενήλικα. Για παράδειγμα επιτρέπονται οι σεξουαλικές δραστηριότητες/ σχέσεις **15χρονου με 18χρονου και 16χρονου με 19χρονο**, εφόσον πάντοτε δεν είναι αποτέλεσμα κακοποίησης, βίας, εκμετάλλευσης ή εξαναγκασμού
- Για όλα όσα προαναφέρθηκαν **θα πρέπει να επιδεικνύεται εκ μέρους του διδακτικού προσωπικού των σχολείων μηδενική ανοχή** σε υποψίες ή σε περιστατικά σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών από οποιοδήποτε πρόσωπο, είτε ενήλικα, είτε άλλο ανήλικο, ο οποίος χρειάζεται σε εξίσου σημαντικό βαθμό βοήθεια και στήριξη, έτσι ώστε να μειωθεί η πιθανότητα επανάληψης των μη αποδεκτών συμπεριφορών ή αδικημάτων σεξουαλικής φύσεως. Η νομοθεσία επίσης επιτρέπει σχέσεις ενηλίκων με ανήλικους εφόσον όμως ο ανήλικος είναι άνω των 13 ετών και δεν έχει πέραν των 3 ετών διαφοράς ηλικίας με τον ενήλικα. Για παράδειγμα επιτρέπονται οι σεξουαλικές δραστηριότητες/ σχέσεις **15χρονου με 18χρονου και 16χρονου με 19χρονο**, εφόσον πάντοτε δεν είναι αποτέλεσμα κακοποίησης, βίας, εκμετάλλευσης ή εξαναγκασμού

Επιβλαβής συμπεριφορά παιδιών κάτω των 14 ετών

- Στην Κύπρο δεν υπάρχει ποινική ευθύνη για οποιοδήποτε άτομο εάν αυτό είναι κάτω των 14 ετών. Ως εκ τούτου, συμπεριφορές που σε άλλη περίπτωση θα στοιχειοθετούσαν το αδίκημα της σεξουαλικής κακοποίησης, όταν παρουσιάζονται από παιδιά κάτω των 14 ετών πρέπει να αντιμετωπίζονται διαφορετικά.
- Χρησιμοποιείται ο όρος σεξουαλικά "επιβλαβής" συμπεριφορά σε περιπτώσεις παιδιών, ιδιαίτερα μικρότερων παιδιών, που μπορεί να συμμετάσχουν σε ακατάλληλες αλληλεπιδράσεις, χωρίς να κατανοούν το βλαβερό αντίκτυπο που έχει στους άλλους.
- Τα παιδιά από την ηλικία των 4 ή 5, μπορεί εν αγνοία τους να συμμετάσχουν σε σεξουαλικά επιβλαβείς συμπεριφορές.
- Συνήθως, αλλά όχι πάντα, το παιδί ή νεαρό άτομο που προκαλεί τη βλάβη είναι μεγαλύτερο σε ηλικία από το θύμα.

Διαδίκτυο

Διαδικτυακή Άγρα Ανηλίκων (grooming): στα ελληνικά το grooming μεταφράζεται ως η προσφορά περιποίησης και φροντίδας και με αυτή την πρακτική/τεχνική προσελκύονται τα θύματα.

Στο grooming το κίνητρο είναι να βρεθεί ένας επιρρεπής ανήλικος ο οποίος θα ενδώσει στις προσπάθειες του groomer/παιδόφιλου, για να δημιουργηθεί μία στενή σχέση. Αυτό μπορεί να είναι μια μακροπρόθεσμη ή βραχυπρόθεσμη διαδικασία. Ο groomer/παιδόφιλος μπορεί να δοκιμάσει να προσελκύσει ένα μεγάλο αριθμό ανηλίκων. Απώτερος στόχος είναι η σεξουαλική κακοποίηση/εκμετάλλευση του θύματος και ακόμη και το παιδικό trafficking, παιδική σεξουαλική εκμετάλλευση (πορνεία), συμμετοχή σε διαδικτυακές σεξουαλικές δραστηριότητες και η παραγωγή παιδικού πορνογραφικού υλικού (τα οποία αργότερα πιθανό να αποτελέσουν στοιχεία εκβιασμού).

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Όταν υπάρχει υποψία

Στην περίπτωση που ο εκπαιδευτικός υποψιάζεται ότι ένα παιδί κακοποιείται αλλά δεν έχει αναφορά από το ίδιο το παιδί, ρωτά απευθείας με τρόπο που να μπορεί να αντιληφθεί και να απαντήσει το παιδί (ανάλογα με το αναπτυξιακό, αντιληπτικό και συναισθηματικό επίπεδο του παιδιού).

Άμεσες Ενδείξεις-Σημάδια παιδικής σεξουαλικής κακοποίησης

- Ψυχοσωματικά συμπτώματα (εφιάλτες, προβλήματα ύπνου, διαταραχές διατροφής, ξαφνική ανορεξία ή βουλιμία)
- Σωματικές ενδείξεις (δυσκολίες στο περπάτημα ή/και στην καθιστή θέση, πόνος ή μώλωπες στη στοματική ή γεννητική περιοχή, πόνος κατά την ούρηση, αίμα στα ούρα, σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα, λοιμώξεις στα γεννητικά όργανα, εγκυμοσύνη)
- Απρόσμενες αλλαγές στη συμπεριφορά, τη διάθεση και την προσωπικότητα (ξαφνική αποχή από το μάθημα της γυμναστικής, απομόνωση, μείωση της επίδοσης στο σχολείο, ξαφνική ντροπαλότητα, κατάθλιψη, επιθετική συμπεριφορά σε ζώα, κατάχρηση ουσιών, αυτοκαταστροφική συμπεριφορά)
- Ντροπή για το σώμα . Άρνηση να ξεντυθεί ή να αλλάξει ρούχα ενώπιον άλλου.
- Εκδήλωση ανάρμοστης σεξουαλικής συμπεριφοράς ή/και ακατάλληλη για την ηλικία του γνώση σεξουαλικών θεμάτων που εκδηλώνεται μέσα από σεξουαλική δραστηριότητα με παιχνίδια ή αντικείμενα που παραπέμπουν σε συμπεριφορές ενηλίκων
- Ξαφνική απροθυμία να μένει μόνος/η με συγκεκριμένο άτομο ή εμμονή για ένα καινούριο μεγαλύτερο φίλο και κατοχή αδικαιολογήτων δώρων ή χρημάτων
- Παλινδρόμηση σε προγενέστερες συμπεριφορά (πχ θηλασμός δακτύλου, ενούρηση τη νύχτα)

Όταν υπάρχουν πληροφορίες

- **Πιστεύουμε το παιδί.** Δίνουμε ιδιαίτερη προσοχή στο παιδί.
- Προσεγγίζουμε τη συζήτηση με την απαραίτητη ευαισθησία και σεβασμό
- **Αντιδρούμε ήρεμα και με ψυχραιμία,** αλλά με ενδιαφέρον σε αυτά που ακούμε για να ενθαρρύνουμε το παιδί να συνεχίσει να μιλά.
- Αποενοχοποιούμε και καθησυχάζουμε το παιδί («Δεν ευθύνεσαι/φταις εσύ γι 'αυτό που σου συνέβηκε»).
- Διαβεβαιώνουμε το παιδί ότι έπραξε σωστά που ανέφερε το γεγονός.
- Επιβεβαιώνουμε στο παιδί ότι είμαστε διαθέσιμοι για ότι χρειαστεί στη συνέχεια.
- **Ενημερώνουμε το παιδί** για οτιδήποτε θα κάνουμε στη συνέχεια και του δίνουμε όλες τις σχετικές πληροφορίες. Δίνουμε έμφαση ότι οι περαιτέρω ενέργειες έχουν σα σκοπό την ασφάλεια και προστασία του.
- Καταγράφουμε τα κύρια γεγονότα

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

- Το άτομο προς το οποίο δίνεται η πληροφορία αναφέρει το γεγονός στη Διεύθυνση του Σχολείου.
- Δίνει την καταγραφή των κύριων γεγονότων.
- Η Διεύθυνση του σχολείου ενημερώνει άμεσα τον/ην Εκπαιδευτικό/ή Ψυχολόγο του σχολείου.
- Γίνεται κοινή διαχείριση των πληροφοριών με ευαισθησία και εμπιστευτικότητα (εμπλέκονται και άλλοι εκπαιδευτικοί, π.χ, εκπαιδευτικός παιδιού ή καθηγητής Σύμβουλος ή μέλος της ομάδας Βίας στην Οικογένεια).
- Απόφαση για αποστολή γραπτής και επώνυμης αναφοράς από το Σχολείο, το συντομότερο (είτε άμεσα την ίδια μέρα, είτε στις επόμενες 2-3 μέρες, ανάλογα με τη σοβαρότητα της περίπτωσης) στα Γραφεία ΤΑΕ - Τμήμα Ανίχνευσης Εγκλημάτων της κάθε πόλης, (επισυνάπτεται κατάλογος με τηλέφωνα και τηλεομοιότυπα) για περαιτέρω χειρισμό των περιστατικών Σεξουαλικής Βίας.
- Άμεση γραπτή αναφορά και στο τοπικό Γραφείο Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας
- Ενημέρωση οικογένειας
- Δεν λαμβάνεται συνέντευξη από το παιδί από οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο.

Ενημέρωση οικογένειας θύματος για την προώθηση της γραπτής αναφοράς.

- Σε καμία από τις περιπτώσεις όπως αναφέρονται πιο κάτω δεν απαιτείται από το σχολείο του μαθητή θύματος να έχει τη συγκατάθεση, είτε των γονιών του θύματος, είτε των γονιών των δραστών για προώθηση της γραπτής αναφοράς του περιστατικού. Η προστασία ανήλικων θυμάτων είναι πρώτιστο μέλημα όλων των πολιτών και επαγγελματιών που εργάζονται με ανήλικα άτομα.
- Για αποφυγή σύγχυσης και λαθών το Σχολείο ή ο Εκπαιδευτικός πρέπει να θεωρήσει υποχρέωση του πρώτα να καταγγείλει στις αρμόδιες αρχές το περιστατικό και ακολούθως να ενημερώσει τους οικείους του παιδιού. Αυτό θα βοηθήσει στην αποφυγή επηρεασμού μαρτυρίας καθώς και αφαιρεί την δύσκολη θέση στην οποία μπορεί να βρεθεί το Σχολείο ή ένας εκπαιδευτικός με τους γονιούς, εφόσον θα μπορεί να πει απλά ότι αυτό απαιτείται από τη νομοθεσία και δεν υπάρχει διακριτική ευχέρεια.
- Σε κάθε περίπτωση το σχολείο ή ο εκπαιδευτικός θα πρέπει να αποφεύγει να δώσει περισσότερες από όσες πληροφορίες είναι αναγκαίες στους γονιούς, καθότι υπάρχει κίνδυνος να επηρεαστεί πιθανή μαρτυρία.

Σε περίπτωση που οι δράστες δεν είναι συγγενικά άτομα του ανήλικου θύματος τότε το σχολείο θα προωθήσει την γραπτή αναφορά για περαιτέρω χειρισμό των πληροφοριών, με ή χωρίς την συγκατάθεση των γονιών του θύματος και ακολούθως θα ενημερώνει άμεσα τους γονείς του θύματος για την αναφορά στις αρμόδιες αρχές λόγω νομικής του υποχρέωσης για περαιτέρω χειρισμό της περίπτωσης. Δεν αποτελεί εξαίρεση των πιο πάνω διαδικασιών η περίπτωση κατά την οποία **εμπλέκεται εκπαιδευτικός** στο ίδιο σχολείο με το θύμα.

Σε περίπτωση που οι δράστες είναι ανήλικα άτομα μη συγγενείς του θύματος και μαθητές του ίδιου σχολείου, τότε η γραπτή αναφορά θα προωθείται από το σχολείο στις αρμόδιες αρχές και ακολούθως, θα ενημερώνονται για την προώθηση της αναφοράς στις αρμόδιες αρχές για περαιτέρω χειρισμό της περίπτωσης, οι γονείς, τόσο του θύματος, όσο και των δραστών.

Σε περίπτωση που εμπλέκονται μαθητές άλλων σχολείων, θα πρέπει η Διεύθυνση του σχολείου να προωθήσει την γραπτή αναφορά στις αρμόδιες αρχές και παράλληλα να ενημερώσει άμεσα τη διεύθυνση των σχολείων των δραστών για περαιτέρω ενέργειες και ανάληψη ευθυνών όσον αφορά στους ανήλικους δράστες μαθητές τους.

Διαδικασία χειρισμού περιστατικού επιβλαβούς σεξουαλικής συμπεριφοράς μεταξύ παιδιών από 13 μέχρι 17 ετών.

- Σε περιπτώσεις όπου ένας εκπαιδευτικός έχει αμφιβολίες ως προς το κατά πόσον μια σχέση μεταξύ ανηλίκων, από 13 μέχρι 17 χρόνων, ξεφεύγει των εξαιρέσεων της νομοθεσίας, τότε θα πρέπει να ζητήσει τη βοήθεια και την εμπλοκή του/της Εκπαιδευτικού/κής Ψυχολόγου. Θα καθορίσουν μαζί με το σχολείο εάν οι σεξουαλικές δραστηριότητες μεταξύ των ανηλίκων είχαν συναινετικό χαρακτήρα.
- Ιδιαίτερη σημασία και προσεκτικός χειρισμός πρέπει να δοθεί στις περιπτώσεις όπου τα εμπλεκόμενα άτομα (είτε σα θύματα , είτε σα δράστες) παρουσιάζουν **κάποια αναπηρία**.

Διαδικασία χειρισμού περιστατικού επιβλαβούς σεξουαλικής συμπεριφοράς μεταξύ παιδιών κάτω των 14 ετών.

- Στα παιδιά των ηλικιών αυτών χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή στη διαχείριση των περιστατικών. Ακόμη και όταν διαπιστωθεί ότι υπάρχει ενδεχόμενη κακοποίηση ενός παιδιού από άλλο, λόγω της μικρής ηλικίας τους, τα παιδιά δεν συνειδητοποιούν ότι οι πράξεις τους προκαλούν ζημιά ή τραύμα στο άλλο παιδί.
- Στα περιστατικά παιδιών μέχρι 5 ή 6 ετών, θα πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη σημασία με ειδικούς χειρισμούς, και με την απαραίτητη εμπλοκή άλλων ειδικών από την αρχή της εμφάνισης των οποιωνδήποτε μη αποδεκτών συμπεριφορών.
- Προώθηση της πληροφορίας από τον εκπαιδευτικό ο οποίος αντιλαμβάνεται την επιβλαβή σεξουαλική συμπεριφορά/ κατάσταση στη Διεύθυνση του σχολείου
- Ενημέρωση του/της εκπαιδευτικού ψυχολόγου του σχολείου
- Άμεση γραπτή αναφορά στο Τοπικό Γραφείο Ευημερίας
- Ο εκπαιδευτικός δεν προχωρεί σε συνέντευξη με τα παιδιά που εμπλέκονται στην επιβλαβή σεξουαλική κατάσταση.
- Η ενημέρωση των γονέων, όσων παιδιών εμπλέκονται (τόσο του «θύματος» όσο και του «θύτη»), θα ήταν καλύτερα να γίνεται και όπου είναι δυνατόν, αφότου ενημερωθεί το Γραφείο Ευημερίας και ο Εκπαιδευτικός Ψυχολόγος του σχολείου.
- Η ενημέρωση των γονέων των εμπλεκόμενων παιδιών γίνεται, όπου είναι δυνατόν, χωριστά και στην παρουσία του Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου ή του Λειτουργού του Γραφείου Ευημερίας.

